

Dosarul nr. 3ra-838/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Gr. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Palanciuc, A. Malii, V. Clima)

ÎNCHEIERE

28 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Corceac împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității deciziei, a răspunsurilor, recalcularea și indexarea pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost admisă cererea de apel declarată de Vladimir Corceac, a fost casată hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 22 iunie 2018, Vladimir Corceac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității deciziei, a răspunsurilor, recalcularea și indexarea pensiei pentru vechime în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin ordinul Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 221 din 29 martie 2018 a fost demisionat în rezervă la atingerea limitei de vârstă pentru aflarea în serviciu în sistemul penitenciar, conform art. 18 alin. (4) lit. a) din Legea cu privire la sistemul penitenciar, începând cu data de 26 martie 2018.

A menționat că, prin cererea din 3 aprilie 2018 a solicitat Casei Naționale de Asigurări Sociale recalcularea pensiei stabilite anterior, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, cu luarea în considerare a calculului întocmit la eliberarea din serviciu de Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

A specificat că, prin decizia șefului Direcției pensii și prestații sociale beneficiarilor instituțiilor de forță a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 39 din

18 aprilie 2018 i s-a refuzat în calcularea pensiei, motivând în acest sens că dreptul la pensie apare o singură dată, iar legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului de pensie după o eventuală reangajare în serviciul militar și nu ar exista temei legal de a recalcula pensia.

A explicat că, prin cererile prelabile nr. C –1055/18 din 15 mai 2018 și nr. C – 1057/18 din 15 mai 2018 a solicitat recalcularea pensiei în temeiul art. 61 alin. (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993. Însă, prin răspunsul din 15 iunie 2018 cererile prelabile au fost respinse.

Reclamantul a notat că nu este de acord cu decizia și răspunsurile Casei Naționale de Asigurări Sociale, le consideră ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi anulate, susținând că deși pârâțul a făcut trimitere la dispozițiile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, acestea au fost aplicate eronat.

A afirmat că i s-a stabilit pensia la 30 ianuarie 2015 conform prevederilor art. 2 alin. (2) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, în legătură cu prelungirea peste limita de vârstă, stabilită de legislație, a termenului de aflare în serviciul militar prin contract.

Respectiv, având în vedere că la data de 30 ianuarie 2015 i-a fost stabilită pensia în legătură cu prelungirea peste limita de vârstă stabilită de legislație, consideră că dreptul său la stabilirea pensiei după eliberarea din serviciu prevăzut de art. 2 alin. (2) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 a apărut la data demisionării din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare, adică la 26 martie 2018.

A relevat că, până la data concedierii a activat 3 ani peste limita de vârstă prevăzută de art.13 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, beneficiind de o majorare cu 9 % din suma soldei, și, respectiv, pensia sa a fost calculată în mărime de 67 % din solda acestuia, stabilită conform certificatului nr. 3 din 2 aprilie 2018, eliberat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

Reclamantul a enunțat că, la data de 30 ianuarie 2015 i s-a stabilit pensia ținându-se cont de vechimea în serviciu pe care o avea la data respectivă, însă după această dată nu a întrerupt contractul de muncă, dar a activat în continuare în cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare până la 26 martie 2018.

În opinia reclamantului, după demisionarea sa din funcție au apărut circumstanțe care implică necesitatea modificării mărimii pensiei sale, stabilită la 30 ianuarie 2015.

Vladimir Corceac a comunicat că începând cu 1 aprilie 2018 pensia care trebuia achitată urma să fie indexată la 26 martie 2018 cu 6, 6% în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 237 din 21 martie 2018 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale.

A solicitat recunoașterea ilegalității deciziei nr. 39 din 18 aprilie 2018, a răspunsurilor nr. C –1055/18 și nr. C –1057/18 din 15 iunie 2018, efectuarea recalculării și achitarea pensiei pentru vechimea în muncă conform calculului eliberat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare nr. 4/1-14 din 2 aprilie 2018, începând cu 26 martie 2018, în mărime de 67 % din suma soldei achitate lunar pentru perioada ultimului an de serviciu, indexarea cu 6, 6 % a pensiei calculate la 26 martie 2018, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 237 din 21 martie 2018 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale, începând cu 1 aprilie 2018.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Corceac.

A fost recunoscută ilegalitatea deciziei de refuz nr. 39 din 18 aprilie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale exprimată în răspunsul nr. C –1055/18 și nr. C –1057/18 din 15 iunie 2018. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalculul pensiei pentru vechime în muncă în privința lui Vladimir Corceac, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii acestuia din 26 martie 2018, cu indexarea pensiei calculate pe perioada ultimelor 12 luni calendaristice precedente concedierii din 26 martie 2018 conform Hotărârii Guvernului nr. 154 din 15 martie 2017 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost corectată eroarea mecanică admisă în conținutul hotărârii din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fiind indicat în mod eronat faptul că indexarea pensiei calculate reclamantului Vladimir Corceac pe perioada ultimelor 12 luni calendaristice precedente concedierii din 26 martie 2018 va fi efectuată conform Hotărârii Guvernului nr. 154 din 15 martie 2017 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat, corect fiind însă conform Hotărârii Guvernului nr. 237 din 21 martie 2018 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat.

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost admisă cererea de apel declarată de Vladimir Corceac, a fost casată hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii. A fost anulată decizia nr. 39 din 18 aprilie 2018, ca fiind ilegală. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite lui Vladimir Corceac pensia pentru vechime în muncă, conform calculului eliberat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare nr. 4/1-14 din 2 aprilie 2018, începând cu 26 martie 2018, în mărime de 67 % din suma soldei achitate lunar pentru perioada ultimului an de serviciu, indexarea cu 6,6 % a pensiei calculate la 26 martie 2018 conform Hotărârii Guvernului nr. 237 din 21 martie 2018 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale, începând cu 1 aprilie 2018. În partea pretenției privind anularea ca fiind ilegale răspunsurile nr. C –1055/18 și nr. C –1057/18 din 15 iunie 2018, procesul a fost încetat pe motiv că cererea nu urmează a fi judecată în procedură civilă, fiind explicat că în această parte este inadmisibilă adresarea repetată a aceluiași subiect, cu același obiect și în aceleași temeuri.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că legalitatea unui răspuns al autorității publice de specialitate nu poate constitui obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ, circumstanță ce denotă că procesul în partea pretenției privind anularea ca fiind ilegale răspunsurile nr. C –1055/18 și nr. C –1057/18 din 15 iunie 2018 urmează a fi încetat în temeiul art. 265 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Totodată, reieșind din considerentul că la 26 martie 2018 stagiul necesar pentru stabilirea pensiei era de 24 ani, iar la data depunerii cererii de recalculare a pensiei, Vladimir Corceac avea o vechime totală în serviciu de 27 ani 11 luni 29 zile (confirmat prin calculul vechimii în muncă eliberat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare), instanța de apel a stabilit că Casa Națională de Asigurări Sociale urma

să îi recalculeze pensia reclamantului în proporție de 67 % din cuantumul soldei achitate lunar pentru perioada ultimului an de serviciu.

La data de 9 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, soluția instanței de apel este eronată din considerentele ce urmează.

A menționat că în urma examinării dosarului de pensionare a intimatului a fost stabilit că acesta este deja beneficiar de pensie, începând cu data de 30 ianuarie 2015, stabilită de Ministerul Justiției.

A reiterat că, Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu admite o stabilire repetată a pensiei sau recalcularea în forma invocată de intimat/reclamant. De asemenea, Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensie, nu admite stabilirea din nou a aceiași categorii de pensie de care este deja beneficiar.

A specificat că, instanța de apel la admiterea acțiunii s-a bazat pe o normă de drept care este inaplicabilă pentru speța dată, adică art. 61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 ce prevede recalcularea pensiei.

În drept, și-a întemeiat recursul în temeiul dispozițiilor art. 30 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 429, 430, 431, 432, 434, 436, 437, 445 din Codul de procedură civilă.

A solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin referința depusă la data de 1 iulie 2019 Vladimir Corceac, reprezentat de avocatul Olga Corpaci a solicitat respingerea recursului depus cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 februarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 9 aprilie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu